

РЕШЕНИЕ

№ 186

гр. Пловдив, 08.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VII СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Стефка Т. Михова

Членове: Борис Д. Илиев
Николай К. Стоянов

при участието на секретаря Ангелинка Ил. Костадинова
като разгледа докладваното от Н. К. Стоянов Въззивно гражданско дело № 20235300502987 по описа за 2023 година

Производство е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Съдът е сезиран с въззивна жалба с вх. № 33993/08.11.2023 г. депозирана от Л. Х. Г. с ЕГН ***** с адрес: гр. Пловдив, ул. ***, подадена чрез пълномощниците й адвокат А. и адвокат Д., против Решение № 2543 от 05.06.2023 г., постановено по гр. дело № 8055 по описа на РС – Пловдив за 2022 г., с което е отхвърлен предявения иск за признаване за установено по отношение на Н. М. Д. с ЕГН ***** с адрес: гр. Пловдив, ул. ***, че жалбоподателката е изключителен собственик въз основа на договор за продажба на недвижим имот срещу задължение за гледане и издръжка оформен в нотариален акт за продажба № 96, том IX, дело № 2797/1992 г. на Нотариус при ПРС и поради липса на съвместен принос по чл. 21, ал.4, т.1, предл. последно СК на апартамент № 1 в блок 29-А-10, вх. А, ет. 1, находящ се в гр. Пловдив, ул. *** състоящ се от три стаи с готварна, със застроена площ от 77.95 кв.м, ведно с 1.515 % идеални части от общите части на сградата, заедно с избено помещение № 33, който апартамент съставлява самостоятелен обект в сграда с идентификатор 56784.540.441.1.1 по КККР на гр. Пловдив, одобрени със Заповед № РД-18-48/03.06.2009 г. на изп. директор на АГКК, с последно изменение на КККР от 16.03.2022 г., засягащо самостоятелния обект, находящ се в сграда с идентификатор 56784.540.441.1, предназначение: жилищна сграда – многофамилна, разположена в

поземлен имот с идентификатор 56784.540.441.

В жалбата са изложени доводи за неправилност на решението, като се отправя искане до въззивния съд за неговата отмяна и постановяване на ново решение, с което да бъде уважен предявения. Претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба, подаден от Н. М. Д., чрез пълномощника му адвокат К., в който същата се оспорва като неоснователна и се настоява за потвърждаване на първоинстанционното решение като правилно и законосъобразно. Претендира разноски.

ПЛОВДИВСКИ ОКРЪЖЕН СЪД след като провери обжалваното решение съобразно правомощията си по чл. 269 от ГПК, прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК и обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намери за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от страна, която има право да обжалва и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което се явява процесуално допустима.

При извършената служебна проверка на решението съобразно правомощията си по чл. 269, изр. първо от ГПК съдът намира, че същото е валидно и допустимо.

Предвид горното и съгласно разпоредбата на чл. 269, изр. 2 от ГПК следва да бъде проверена правилността му по изложените във въззивната жалба доводи и при служебна проверка за допуснати нарушения на императивни материалноправни норми, като въззивната инстанция се произнесе по правния спор между страните.

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правна квалификация по чл. 21, ал. 4 СК. В исковата молба ищцата – Л. Г. твърди, че на 03.04.1992 г. е придобила следния недвижим имот/процесния/: апартамент № 1 в блок 29-А-10, вх. А, ет. 1, находящ се в гр. Пловдив, ул. *** състоящ се от три стаи с готварна, със застроена площ от 77.95 кв.м, ведно с 1.515 % идеални части от общите части на сградата, заедно с избено помещение № 33, който апартамент съставлява самостоятелен обект в сграда с идентификатор 56784.540.441.1.1 по КKKP на гр. Пловдив, одобрени със Заповед № РД-18-48/03.06.2009 г. на изп. директор на АГKK, с последно изменение на КKKP от 16.03.2022 г., засягащо самостоятелния обект, находящ се в сграда с идентификатор 56784.540.441.1, предназначение: жилищна сграда – многофамилна, разположена в поземлен имот с идентификатор 56784.540.441 от своите родители Х.С.Г. и А.Б. Г. с нотариален акт за продажба № 96, том IX, дело № 2797/1992 г. на нотариус при ПРС, срещу задължение за издръжка и гледане. Навеждат се доводи, че към датата на сключване на договора страните в настоящото производство се намирали в граждански брак, сключен на 20.07.1989 г. Твърди се, че ищцата, заедно с нейния баща, са полагали

грижи за Ана Г. до смъртта на последната на 15.04.1992 г., като ответникът Д. не е участвал в обгрижването. Твърди се, че бащата на ищцата Х.Г. продължил да живее в процесния имот, който обитавал и до днес, но за него не били полагани никакви грижи до 2007 г., тъй като същият бил работоспособен и се справял сам с издръжката и грижата за себе си. През 2005 г. ищцата и ответникът се разделили, като гражданският брак между тях бил прекратен с влязло в законна сила на 21.12.2005 г. съдебно решение, постановено по бр. дело № 112/2005 г. по описа на ПдРС. След прекратяването на гражданския брак между страните, ищцата започнала да полага грижи за своя баща, което твърди, че прави и до настоящия момент само и единствено тя. Поддържа, че ответникът никога не е ползвал процесния имот, не е живял в същия и не е полагал грижи за родителите ѝ, а в същото време претендирал да е собственик на половината от имота въз основа на СИО, без реално да е полагал грижи и издръжка за прехвърлителите. Твърди, че собствениците на имота – Х. и А.Г., прехвърлили същия с намерението да бъде придобит от ищцата, като тяхна дъщеря. Счита, че Н. Д. няма пряко или косвено материално съдействие и не е допринесъл с нищо за придобиване на имота. Изтъква, че ответникът е декларирал имота в съответната данъчна служба, като оспорва правата на ищцата върху целия имот до размера на 1/2 идеална част, с оглед на което ищцовата страна обосновава правния си интерес от предявяване на настоящия иск и оборване на презумпцията за съвместен принос при придобиването на процесния имот.

Ответникът оспорва иска като неоснователен.

Предвид липсата на нови доказателства, които да са били събрани пред настоящата инстанция, изводите на въззивния съд почиват единствено на събрания доказателствен материал пред първата инстанция.

Страните не спорят, а и това се установява от приетите по делото писмени доказателства, че Х.С.Г. заедно със съпругата си А.Б. Г. / починала на 15.04.1992г./ са сключили договор за продажба на процесния имот срещу задължение за гледане и издръжка обективиран в нотариален акт № 96/03.04.1992г. с тяхната дъщеря -ищцата Л. Х. Г., която към момента на сделката е била в брак с ответник а Н. М. Д., който брак е бил прекратен по силата на влязло в сила от 21.12.2005г. решение № 373/29.11.2005г. по гр.д. № 112/2005г. по описа на РС – Пловдив.

Районният съд е приел, че договорът за продажба на процесния имот срещу задължение за гледане и издръжка обективиран в нот. акт № 96/03.04.1992 г. е нищожен поради липса на основание по смисъла на чл. 26, ал. 2, пр.4 ЗЗД. Този извод е неправилен.

Според Тълкувателно решение № 1/2020 от 27.04.2022г. по тълк. дело № 1/2020г. на ОСГТК на ВКС съдът е длъжен да се произнесе в мотивите на решението по нищожността на правни сделки или на отделни клаузи от тях, които са от значение

за решаване на правния спор, без да е направено възражение от заинтересованата страна, само ако нищожността произтича пряко от сделката или от събраните по делото доказателства. Първоинстанционният съд на първо място е нарушил принципа на състезателното начало, тъй като не е информирал страните преди устните състезания, че ще разгледа въпроса за нищожността на процесния договор и може да не зачете правните последици на нищожната сделка и не е дал възможност на страните да изразят становище по този въпрос и евентуално да ангажират доказателства. Настоящият съдебен състав приема, че за липсата на основание съдът не може да следи служебно, защото то се предполага съгласно чл.26, ал.2 ЗЗД и съдът е длъжен да зачете съществуването му, ако презумпцията не е оборена. В разглеждания казус тази презумпция не е оборена от страните по делото. Поради това процесният договор за гледане и издръжка е действителен като е породил желаното от страните правно действие.

Според чл. 21, ал. 1 и ал. 2 СК вещните права, придобити по време на брака в резултат на съвместен принос, принадлежат на двамата съпрузи, независимо на чие име са придобити. Съгласно установената в чл. 21, ал. 3 СК презумпция, съвместният принос се предполага до доказване на противното. От приетото решение № 373/29.11.2005 г. по гр. д. № 112/2005 г. е установено, че сключеният между страните граждански брак е прекратен на 21.12.2005 г.

Следователно, след като е безспорно, че през време на брака единият съпруг е придобил вещно право /каквото е правото на собственост върху недвижим имот/, без това да е станало на абсолютно лично основание /каквито са даренията и наследяването/, единственият начин, по който е възможно да се установи, че този имот не е съпругеска имуществена общност, е да се обори предположението за съвместен принос. Това може да стане само по съдебен ред, чрез предявяване на отрицателен установителен иск по чл. 21, ал. 4 СК.

Съвместният принос е в основата на съпругеската имуществена общност. Ако такъв е налице, има общност, ако липсва - общност не възниква. Законът определя двете възможни форми на приноса - с пряко материално съдействие за придобиване на имуществото и с косвено - и установява законно предположение за съществуването му. В основата на всяко законно предположение лежи нормалното състояние на нещата /"това което обикновено става"/. Когато е налице отклонение от нормалното състояние на брачните отношения, съпругът, който твърди това, следва да го установи като докаже пълна липса на съвместен принос /нито с пари, нито с труд, нито с работа в домакинството или отглеждане на децата/ от другия съпруг и тогава имуществото ще се третира не като общо за двамата, а като лично. Липсата на съвместен принос може да установява за всички имущества или за отделни имуществени обекти.

За възникването на съпругеска имуществена общност определящ е момента на придобиването на правото на собственост. Когато същото е придобито по време на брака, то става съпругеска имуществена общност и не се влияе от последваща промяна в обстоятелствата. При сключване на договор на прехвърляне на право на собственост срещу задължение за издръжка и гледане, собствеността се прехвърля със сключване на договора независимо, че изпълнението на поетото задължение за издръжка и гледане

предстои след датата на подписването му. Следователно с подписването му по време на брака, възниква бездяловата съпружеска собственост, по силата на закона.

Значението на приноса за възникването на общността не е в неговото количество, а в неговото качество - преценката е за това дали съществува принос в някоя от горепосочените две форми или не. Значението и формите на приноса се тълкуват във връзка със задълженията на съпрузите по чл. 17 СК. В конкретния случай е безспорен факта, че ответникът няма пряко материално съдействие за придобиване на процесния имот, тъй като същият е бил собственост на родителите на ищцата, ползван е от тях, към настоящия момент нейния баща продължава да живее в него, прехвърлен е лично на ищцата, с алеаторен договор за прехвърляне на имот срещу задължение за издръжка и гледане. Настоящият съдебен състав намира, че ответникът има косвено съдействие за придобиване на процесния имот, тъй като по делото са ангажирани гласни доказателства, установяващи неговия принос. От свидетелските показания на К. М.а, която е майка на ответника се установява, че Н. Д. по време на брака е работел, ходел е да пазарува, гледал е детето. Съдът кредитира изцяло показанията на свидетелката М.а, преценени съобразно изискванията на чл. 172 ГПК, като ги намира за последователни, житейски логични и непротиворечащи на останалия доказателствен материал.

Съгласно чл. 154, ал. 1 ГПК всяка страна е длъжна да установи обстоятелствата, на които основава своите искания или възражения. Доказването следва да изключва всякакво съмнение относно осъществяването на правопораждащи факти в обективната действителност. В противен случай влизат в сила неблагоприятните последици за разпределение на доказателствената тежест, които задължават съда да приеме недоказаното за нестановало. В настоящия казус ищцата не ангажира достатъчни и релевантни доказателства, които да установят пълна липса на съвместен принос от другия съпруг –ответник.

При възмездно придобиване на имущество по време на брака на името на единия съпруг /в случая продажба срещу задължение за издръжка и гледане/, другият съпруг придобива право на собственост по силата на закона на основание установения режим на съпружеска имуществена общност /СИО/. За да се изключи законовият принцип за равенство на дяловете в прекратената с развода съпружеска имуществена общност, следва да се установи по категоричен начин липсата на принос на единия съпруг, като приносът не се измерва единствено с получавания доход, но и с полагания от съпрузите труд в домакинството, грижата за децата и всички останали обстоятелства от значение за благополучието на семейството. В случая не може да се направи извод за липса на принос от страна на съпруга ответник, поради което възникналата между тях съпружеска имуществена общност с прекратяване на брака се е превърнала в обикновена дялова съсобственост при равни квоти.

При това положение предявеният иск следва да се приеме за недоказан и да се отхвърли като неоснователен.

По отношение на разноските:

Въззиваемата страна е поискала присъждане на сторените по делото разноси за адвокатско възнаграждение в размер на 800 лева съгласно представения договор за правна защита и съдействие, като с оглед изхода на спора такива се дължат.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 2543 от 05.06.2023 г., постановено по гр. д. № 8055/2022 г. по описа на Районен съд-Пловдив, XVII гр. състав.

ОСЪЖДА Л. Х. Г. с ЕГН ***** с адрес: гр. Пловдив, ул. ***, да заплати на Н. М. Д. с ЕГН ***** с адрес: гр. Пловдив, ул. *** сумата от 800 лева - разноси за настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от съобщаването му пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____